

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

-

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

-

3. Lausunto nuorisokeskuksia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

Kuusamon kaupungin nuoriso- ja opetuspalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä nuorisokeskuksen kanssa. Nuorisokeskuksen toiminta koetaan tärkeänä nuorten osallisuutta vahvistavana yhteistyökumppanina. Lakiluonnoksessa esitetyt muutokset lujittavat entisestään nuorisokeskusten roolia nuorten sekä myös heidän perheidensä hyvinvoinnin edistäjänä. Kestävän kehityksen sekä kansainvälisyyden huomioiminen valtionapukelpoisuuden edellytyksissä on oleellinen ja ajankohtainen kelpoisuustekijä.

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

-

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Harrastamisen Suomen mallin tulee olla selkeä ja näkyvä osa nuorisolakia. Sen tavoitteiden ja laadun toteutumista tulee valvoa. Mallin vaikutukset nuorten hyvinvointiin ja yhdenvertaisuuteen ovat hyvin vaikuttavat, kun harrastukset toteutetaan riittävän laadukkaasti ja monipuolisesti.

- Mallilla voidaan vaikuttaa myös nuorten aikuisuuteen kuten terveelliseen/sosiaaliseen elämäntapaan sekä työllistymiseen harrastuneisuuden kautta/auttamana.

Harrastamisen Suomen malli tulisi toteutua kaikissa Suomen kunnissa, jolloin lapset ja nuoret ovat tasa-arvoisessa asemassa harrastusmahdollisuuksien suhteen asuinpaikkakunnasta riippumatta.

-Tulee varmistaa, että Harrastamisen Suomen mallilla pyritään aktiivisesti opastamaan/tiedottamaan ja ohjaamaan perheitä harrastamisen ja aktiivisen elämäntavan pariin. Ote ei saa olla kuitenkaan liian valistava, sillä se voi aiheuttaa jopa päinvastaisia reaktioita. Etsitään oikeat keinot vastata kysyntään (harrastustoiveisiin).

Säännökset Harrastamisen Suomen mallista tulisi koskea kaikkia peruskouluikäisiä. Näin taataan, että lapsilla on mahdollisuus päästä mukaan harrastuksiin ja sisäistää harrastuskulttuuri koulupäivien yhteydessä jo pienestä pitäen.

-Keskeistä on yhteinen tahtotila ja sitoutuminen myös koulujen henkilöstön osalta.

Tulee varmistaa, että Harrastamisen Suomen malli muotoutuu tärkeäksi osaksi suomalaista harrastuskulttuuria, vaikka toteuttamistavat voivat hieman vaihdella eri kunnissa.

-Koulupäivien yhteydessä toteutettavat harrastukset tulee tehdä yhteistyössä eri harrastustoimijoiden kanssa. Eri harrastustoimijat tulee sitouttaa malliin ja heillä tulee olla selkeä käsitys toiminnan peruseriaatteista ja keskeisistä tavoitteista. Näin osaltaan harrastaminen pysyy laadukkaana. Monipuolisista lasten ja nuorten toivomista harrastuksista hyötyvät kaikki, niin harrastelijat kuin tavoitteellisemmin harrastavat. Harrastamisen suomen malli ei saa eriytyä omaksi harrastamisen saarekkeeksi, vaan se on tärkeä osa koko suomalaista harrastuskulttuuria. Sen avulla luodaan monipuolinen ja laadukas pohja kaikelle harrastamiselle. Mallista hyötyvät eniten lapset ja nuoret.

Harrastamisen kynnyksiä tulee madaltaa kaikin mahdollisin keinoin. Tähän liittyy eri toimijoiden systemaattinen ja tiivis yhteistyö nuorten harrastamismahdollisuuksia kehittäen kunnan alueella.

Harrastamisen merkitykset (esim. sosiaaliset, fyysiset ja psyykkiset merkitykset ja kasvatukselliset vaikutukset) tulee tunnistaa ja tunnustaa yhteistyötahojen keskuudessa (koulu, poliittiset toimijat harrastustoimijat, ohjaajat, perheet, kunnan eri sektorit, ym.). Näin toiminta on mahdollista adoptoida kiinteäksi osaksi koulujen päivittäistä opetustyötä ja vuosisuunnitelmaa ja harrastaminen muotoutuu luontevaksi ja tärkeäksi osaksi koulupäivää.

Harrastamisen Suomen mallin ydinajatus säilyy. Harrastukset toteutetaan oppilaiden toiveiden pohjalta, paikkakuntien erityispiirteet huomioon ottaen.

Harrastamisen Suomen mallin myötä tunnistetaan entistä paremmin harrastusten ammattitaitoisen ja laadukkaan ohjaamisen arvo.

Harrastamisen Suomen mallissa ja sille myönnetyssä rahoituksessa tulisi huomioida eri koulutuksen järjestäjien erityispiirteet; erityisesti maantieteellisestä sijainnista aiheutuvat kustannusvaikutukset mallin toteuttamisessa. Esimerkkinä pitkät koulun ja kodin väliset välimatkat, jotka jo lähtökohtaisesti pidentävät koulupäivää.

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

-

Koski-Heikkinen Anne
Kuusamon kaupunki